

Rabobank

Ook CPB rekent op krimp in 2013

De Nederlandse economie krimpt in 2013 met ½%, zo voorspelt het CPB in haar meest recente kortetermijnraming. Het slechte jaareinde van 2012 en een economisch herstel dat langer op zich laat wachten liggen hieraan ten grondslag.

Het CPB heeft haar economische vooruitzichten fors naar beneden bijgesteld. Drie maanden geleden gingen men nog uit van een krimp in het BBP-volume van ½% in 2012 en een groei van ¾% in 2013. Nu wordt gerekend op een krimp van 1% in 2012 en een krimp van ½% in 2013. De bijstelling is voor 2012 uitsluitend het gevolg van tegenvallende cijfers over het derde kwartaal. Voor 2013 is de bijstelling het resultaat van het slechte jaareinde van 2012 en een economisch herstel dat langer op zich laat wachten dan het CPB in haar eerdere raming had verondersteld. In de huidige raming van het CPB vindt vanaf het tweede kwartaal van volgend jaar een voorzichtig herstel van de economie plaats. De CPB-raming is grotendeels in lijn met de ramingen van DNB en Rabobank. Wij verwachten dit jaar eveneens een krimp van 1%. Voor 2013 zijn wij met een verwachte krimp van ¼% iets minder negatief dan het CPB, omdat wij er van uitgaan dat de groei vanaf het begin van het jaar alweer licht aantrekt.

Alles wijst erop dat de netto internationale handel ook in 2013 de enige groeimotor is die de economie op sleeptouw neemt. Onze verwachting is dat de mondiale economische groei in de loop van 2013 geleidelijk zal herstellen, met name door een sterkere groei in opkomende economieën. In lijn met de ontwikkeling van het mondiale BBP gaat de wereldhandel volgens het CPB in de loop van volgend jaar aantrekken. Hierdoor zal met name de binnenlands geproduceerde goederenexport weer aantrekken, welke in 2013 naar schatting met 1¾% toeneemt.

Het binnenlandse beeld blijft volgend jaar zwak. De consumptie van huishoudens staat al geruime tijd onder druk en dat beeld verandert in 2013 nagenoeg niet. Het CPB voorziet een krimp in de particuliere consumptie van 1½%, net als dit jaar. De oplopende werkloosheid, vermogensverliezen op de huizenmarkt, kortingen op aanvullende pensioenen: alles wijst in de verkeerde richting. Ook het langdurig lage niveau van het consumentenvertrouwen wijst vooralsnog niet op een terugkeer van 'animal spirits' die ervoor moeten gaan zorgen dat consumenten weer meer gaan uitgeven. Door de lage bestedingen, zowel binnenlands als uit de rest van de EU, is er bij het bedrijfsleven nog weinig investeringsgeneigdheid. De bezettingsgraad van de industrie ligt nog steeds 5%-punt beneden het langjarig gemiddelde. Het CPB voorziet voor volgend jaar dan ook een krimp in de bedrijfsinvesteringen van 3%.

De overheidsbezuinigingen en lastenverzwaringen tikken ook aan. Per saldo gaat het in 2013 om een taakstelling van ruim €15 mrd in één jaar. Over de gehele periode 2011-2017 gaat het zelfs om €42 mrd aan bezuinigingen; circa 6,5% van het BBP. Desondanks verwacht het CPB dat het begrotingstekort volgend jaar op 3,3% BBP uitkomt. Het CPB berekent dat het structurele begrotingssaldo volgend jaar met 0,9%-BBP verbetert. Door de economische tegenwind is de daadwerkelijke verbetering slechts 0,5%. Mocht het tekort daadwerkelijk boven de 3% uitkomen, dan schendt Nederland de afspraken die in 2009 zijn gemaakt in het kader van de buitensporigtekortprocedure. Dit hoeft evenwel niet te betekenen dat het kabinet weer op zoek zal moeten gaan naar extra ombuigingen. De Brusselse regels voorzien er namelijk in dat landen, bij sterk tegenvallende economische ontwikkelingen, mogen afwijken van eerder gemaakte afspraken (zie hiervoor [Macro Comment 12/55](#) *Extra bezuinigingen voor Brussel?*).

Het is naar onze mening ook niet nodig om in 2013 nog eens extra te gaan bezuinigen. Nederland heeft de budgettaire ruimte om begrotingsconsolidatie over langere tijd uit te smeren. Het is daarom veel verstandiger om in te zetten op hervormingen in bijvoorbeeld de pensioenen en gezondheidszorg en zaken die het economische groeipotentieel op lange termijn versterken.

Rabobank

Ook CPB rekent op krimp in 2013

Rabobank Kennis en Economisch Onderzoek

	Tel.	E-mail:
<u>Chief economist</u>	030 21	
Wim Boonstra	66617	W.W.Boonstra@rn.rabobank.nl
<u>International Economisch Onderzoek</u>		
Allard Bruinshoofd*	63272	W.A.Bruinshoofd@rn.rabobank.nl
<u>Macro</u>		
Shahin Kamalodin	31106	S.A.Kamalodin@rn.rabobank.nl
Tim Legierse	62677	T.Legierse@rn.rabobank.nl
Michiel Verduijn	30522	M.P.Verduijn@rn.rabobank.nl
Marcel Weernink	60973	M.Weernink@rn.rabobank.nl
<u>Country Risk</u>		
Erwin Blaauw	62648	E.R.Blaauw@rn.rabobank.nl
Fabian Briegel	64053	F.Briegel@rn.rabobank.nl
Jeroen van IJzerloo*	62406	J.IJzerloo@rn.rabobank.nl
Herwin Loman	31105	H.Loman@rn.rabobank.nl
Reintje Maasdam	31403	R.Maasdam@rn.rabobank.nl
Ashwin Matabadal	61601	A.R.K.Matabadal@rn.rabobank.nl
Anouk Ruhaak	64860	A.N.Ruhaak@rn.rabobank.nl
<u>Nationaal Economisch Onderzoek</u>		
Hans Stegeman*	31407	H.W.Stegeman@rn.rabobank.nl
<u>Macro</u>		
Ruth van de Belt	60143	R.Belt@rn.rabobank.nl
Maarten van der Molen	64214	M.T.Molen@rn.rabobank.nl
Danijela Piljic	31104	D.Piljic@rn.rabobank.nl
Theo Smid	67599	T.H.Smid@rn.rabobank.nl
Paul de Vries	30172	Vries.P@rn.rabobank.nl
<u>Regionaal</u>		
Rogier Aalders	31393	R.Aalders@rn.rabobank.nl
Cynthia Briesen	31411	C.C.Briesen@rn.rabobank.nl
Frits Oevering	64439	F.J.Oevering@rn.rabobank.nl
Anouk Smeltink-Mensen	66404	A.H.H.M.Smeltink@rn.rabobank.nl
Willem van der Velden*	62478	W.Velden@rn.rabobank.nl
<u>Financiële Sector Onderzoek</u>		
Yvette Jörissen	64931	Y.M.Jorissen@rn.rabobank.nl
Rachida Talal	34021	R.Talal@rn.rabobank.nl
Nicole Smolders	79108	N.M.P.Smolders@rn.rabobank.nl
Leontine Treur	67084	L.Treur@rn.rabobank.nl
Bouke de Vries*	61195	Y.B.Vries@rn.rabobank.nl

*Hoofd